

Spel- och lotterifrågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlas 20 motionsyrkanden om spel- och lotterifrågor väckta under allmänna motionstiden 2006. Samtliga motionsyrkanden avstyrks.

En rad motionsyrkanden avstyrks med hänvisning till Regeringskansliets beredning av Lotteriutredningens betänkande Spel i en föränderlig värld (SOU 2006:11).

Frågor som tas upp i betänkandet rör den reglerade spelmarknaden, annonsering och reklam för spel, direktiv till AB Svenska Spel, åldersgräns vid spel, begränsade öppettider för spel på värdeautomater, frivillig avstängning från olika typer av spel, Lotteriinspektionens arbete rörande illegal spelverksamhet, lagskärpning rörande illegal spelverksamhet, hantering av speltillstånd, kasinon, Internetspel och vadslagning på hundar.

I betänkandet finns tio reservationer och ett särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	5
Reglerad spelmarknad	5
Annonsering och reklam för spel	7
Direktiv till AB Svenska Spel	8
Åldersgräns vid spel	10
Begränsade öppettider för spel på värdeautomater	11
Frivillig avstängning från olika typer av spel	12
Lotteriinspektionens arbete rörande illegal spelverksamhet	13
Lagskärpning rörande illegal spelverksamhet	16
Hantering av speltillstånd	17
Kasinon	17
Internetspel	19
Vadslagning på hundar	20
Reservationer	22
1. Reglerad spelmarknad, punkt 1 (s)	22
2. Reglerad spelmarknad, punkt 1 (v)	23
3. Annonsering och reklam för spel, punkt 2 (mp)	24
4. Direktiv till AB Svenska Spel, punkt 3 (v)	24
5. Åldersgräns vid spel, punkt 4 (v, mp)	25
6. Begränsade öppettider för spel på värdeautomater, punkt 5 (v)	25
7. Frivillig avstängning från olika typer av spel, punkt 6 (v)	26
8. Kasinon, punkt 10 (v)	27
9. Internetspel, punkt 11 (v)	27
10. Vadslagning på hundar, punkt 12 (v, mp)	28
Särskilt yttrande	29
Lagskärpning rörande illegal spelverksamhet, punkt 8 (s)	29
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	30
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006	30

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Reglerad spelmarknad**

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Kr222, 2006/07:Kr284 yrkande 7, 2006/07:Kr286 yrkande 1, 2006/07:Kr292, 2006/07:Kr324, 2006/07:Kr327 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07:MJ201 yrkande 3.

Reservation 1 (s)

Reservation 2 (v)

2. **Annonsering och reklam för spel**

Riksdagen avslår motion 2006/07:So464 yrkande 48.

Reservation 3 (mp)

3. **Direktiv till AB Svenska Spel**

Riksdagen avslår motion 2006/07:Kr284 yrkande 9.

Reservation 4 (v)

4. **Åldersgräns vid spel**

Riksdagen avslår motion 2006/07:Kr284 yrkandena 1 och 2.

Reservation 5 (v, mp)

5. **Begränsade öppettider för spel på värdeautomater**

Riksdagen avslår motion 2006/07:Kr284 yrkande 4.

Reservation 6 (v)

6. **Frivillig avstängning från olika typer av spel**

Riksdagen avslår motion 2006/07:Kr284 yrkande 5.

Reservation 7 (v)

7. **Lotteriinspektionens arbete rörande illegal spelverksamhet**

Riksdagen avslår motion 2006/07:Kr248 yrkande 2.

8. **Lagskärpning rörande illegal spelverksamhet**

Riksdagen avslår motion 2006/07:Kr289.

9. **Hantering av speltillstånd**

Riksdagen avslår motion 2006/07:Kr248 yrkande 1.

10. **Kasinon**

Riksdagen avslår motion 2006/07:Kr284 yrkande 6.

Reservation 8 (v)

11. Internetspel

Riksdagen avslår motion 2006/07:Kr284 yrkande 8.

Reservation 9 (v)

12. Vadslagning på hundar

Riksdagen avslår motion 2006/07:MJ265 yrkande 39.

Reservation 10 (v, mp)

Stockholm den 27 mars 2007

På kulturutskottets vägnar

Siv Holma

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Siv Holma (v), Cecilia Wikström i Uppsala (fp), Cecilia Magnusson (m), Margareta Israelsson (s), Anne Marie Brodén (m), Lars Wegendal (s), Mats Johansson (m), Anders Åkesson (c), Anne Ludvigsson (s), Dan Kihlström (kd), Olof Lavesson (m), Göran Persson i Simrishamn (s), Göran Montan (m), Anneli Särnblad (s), Leif Pettersson (s), Camilla Lindberg (fp) och Mikael Johansson (mp).

Utskottets överväganden

Reglerad spelmarknad

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om den reglerade spelmarknaden med hänvisning till att regeringens beredning av Lotteriutredningens betänkande bör avvaktas.

Jämför reservationerna 1 (s) och 2 (v).

Motionerna

Christian Holm och Jan-Evert Rådström (båda m) framhåller i *motion Kr324* att det i dag inte finns några hållbara argument för att hålla fast vid ett statligt spelmonopol. På en alltmer globaliserad marknad ter sig enligt motionärerna nuvarande lagstiftning på spelområdet inte enbart principiellt felaktig utan även omöjlig att upprätthålla.

Cecilia Widegren (m) påpekar i *motion MJ201* att den svenska spelmarknaden befinner sig i omvandling och att det nationella spelmonopolet inte längre kan upprätthållas. Detta får enligt motionären konsekvenser för hästhållningen i Sverige eftersom ATG avsätter stora summor för hästens och ridsportens främjande. Ett sätt att undvika att svensk hästhållning påverkas negativt skulle enligt motionären kunna vara att införa en licensiering av spelaktörer där licensavgiften fördelas i enlighet med ATG:s nuvarande avtal med staten (yrkande 3).

För att undvika en intressekonflikt mellan att locka nya spelare och hålla människor borta från beroendebeteende bör enligt samma motionär det statliga spelmonopolet ses över och öppnas för fler aktörer (*motion Kr286* yrkande 1).

Vänsterpartiet framhåller i *motion Kr284* att det finns starka skäl att behålla den reglerade spelmarknaden i Sverige. Ett skäl är att det möjliggör en bättre kontroll av spelandet. Ett annat är att det möjliggör att spelarnas förlorade pengar används till för samhället nyttiga ändamål, t.ex. idrott och föreningsliv. Motionärerna anser att en utredning bör tillsättas för att se över vilka åtgärder som är möjliga för att begränsa det oreglerade spelandet på Internet (yrkande 7).

Liknande synpunkter framförs i *motion Kr222* av Hans Stenberg och Eva Sonidsson (båda s). De anser att det är angeläget att snarast se över möjligheterna att förbättra lotterilagen för att komma åt de illegala Internetaktörerna och slå vakt om den reglerade spelmarknaden.

Även Tomas Eneroth (s) påtalar i *motion Kr327* vikten av att agera till försvar av den nationellt reglerade spelmarknaden för att inte folkrörelserna, däribland idrottsrörelsen, ska drabbas av minskade intäkter från spel och lotterier. Den gällande regleringen angrips enligt motionären från flera håll men framför allt av internationella spelbolag, vilkas utbud främst presenteras på Internet (yrkande 1).

I samma motion yrkande 2 framhåller motionären att även förslaget från EG-kommissionen till nytt tjänstedirektiv utgör ett hot mot den reglerade spelmarknaden genom sitt krav på liberalisering av spelmarknaderna i de enskilda medlemsländerna. Enligt motionären är det därför angeläget att exkludera speltjänster från direktivet om tjänster på den inre marknaden för att på så sätt säkerställa existensen av den unika idrottsstrukturen och dess värdefulla bidrag till Europeiska gemenskapen. Sverige bör enligt motionären i sitt agerande inom EU verka för att spel och lotterier uttryckligen undantas i EU:s tjänstedirektiv.

Möjligheterna till spel på Internet har enligt vad Michael Hagberg (s) framhåller i *motion Kr292* medverkat till att den nuvarande lotterilagstiftningen inte fungerar tillfredsställande. Detta drabbar bl.a. ATG och därmed trav- och galoppsporten negativt. Dessa sporter är enligt motionären helt beroende av spelet hos ATG eftersom en inte obetydlig del av omsättningen på spelet hos ATG går tillbaka direkt till trav- och galoppsporten.

Utskottet

Lotteriutredningen lämnade i januari 2006 sitt betänkande *Spel i en föränderlig värld* (SOU 2006:11).

Utredningen konstaterar bl.a. följande:

Den svenska lotterilagstiftningens förenlighet med EG-rätten har efter hand blivit alltmer tveksam. En stor del av spelandet sker dessutom hos anordnare som står utanför svensk reglering och tillsyn. Det finns enligt utredningen inte tillräckliga möjligheter att förstärka de svenska anordnarnas konkurrenskraft inom ramen för den nuvarande regleringen, och samtidigt tillgodose de tvingande allmänhänsyn som ska beaktas samt iakttä förenligheten med EG-rätten. Det går således inte att bortse från att nuvarande reglering inte är heltäckande och dåligt stämmer överens med hur marknaden fungerar. Behovet av en radikalt ändrad lagstiftningsmodell, särskilt för elektroniskt spel, synes allt mer påtagligt.

Under alla förhållanden måste lotterimarknaden vara underkastad reglering. Det är därför otillfredsställande att staten i dag endast kan vidmakthålla kontroll över den del av marknaden som de svenska anordnarna svarar för. Så långt möjligt bör alla aktörer på den svenska marknaden lyda under samma regelsystem, vilket alltså bör omfatta även dem som anordnar spel över Internet tillgängliga för svenska spelare.

Den modell utredningen skisserat avser ett licenssystem, som tillåter ett icke alltför stort antal licenser men vilka kan sökas av alla som uppfyller villkoren. Något hinder mot kommersiella anordnare ställs därmed inte upp. Grundvillkoren för licens regleras i lag. Den som inte

erhållit licens tillåts inte anordna lotterier här. Utländska anordnare kan erhålla licens men någon kontaktpunkt här i riket krävs. Verksamheten bör beskattas i Sverige och medel från spelverksamheten kan därmed komma allmännyttiga ändamål till godo även framdeles. Ett licenssystem av detta slag skulle innebära dels att en större del av den faktiska lotterimarknaden kan hållas reglerad, dels att i varje fall en del av det kapital som tidigare lämnat landet behålls här.

När det gäller urvalet av licenstagare kommer enligt utredningen naturligtvis de nuvarande svenska spelanordnarna i fråga.

Utredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Finansminister Anders Borg anförde den 25 januari 2007 som svar på interpellation 2006/07:199 om spelandets negativa verkningar att spelpolitiken framöver kanske varken ska handla om att allt ska avregleras eller att allt ska regleras utan om att vi ska ha en bra spelpolitik där vi väger av olika intressen. Ministern hänvisade också till beredningen av Lotteriutredningens betänkande.

Utskottet, som delar finansministerns inställning, förutsätter att man i samband med beredningen av Lotteriutredningens betänkande också ser över den särskilt gynnade ställning som vissa av dagens aktörer på den svenska spelmarknaden har, dvs. Svenska Spel, ATG, Folkspel, A-Lotterierna, IOGT-NTO Lotterierna och Svebico. Med hänsyn härtill och då regeringens ställningstaganden vid beredningen av utredningens betänkande inte bör föregripas avstyrker utskottet motionerna Kr222 (s), Kr284 (v) yrkande 7, Kr286 (m) yrkande 1, Kr292 (s), Kr324 (m), Kr327 (s) yrkande 1 och MJ201 (m) yrkande 3.

När det gäller frågan om att Sverige bör verka för att spel och lotterier uttryckligen ska undantas i EU:s tjänstedirektiv kan nämnas att speltjänster har undantagits från direktivets tillämpningsområde i enlighet med motiönärens önskemål. På grund härav avstyrker utskottet motion Kr327 (s) yrkande 2.

Annonsering och reklam för spel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att förbjuda reklam, annonsering och marknadsföring av spel om pengar med hänvisning till att regeringens beredning av Lotteriutredningens förslag inte bör föregripas.

Jämför reservation 3 (mp).

Motionen

Miljöpartiet vill i motion So464 införa ett förbud mot reklam, annonsering och marknadsföring av alla spel om pengar (yrkande 48).

Utskottet

Lotteriutredningen konstaterar i det ovannämnda betänkandet Spel i en föränderlig värld (SOU 2006:11) att det inte är önskvärt att införa ett generellt förbud mot marknadsföring av spel och lotterier. Samtidigt anger utredningen att spelmarknadens produkter är mångskiftande och att det t.ex. kan finnas anledning att begränsa omfattningen samt styra utformningen av marknadsföringen av spelprodukter med hög risk för spelproblem. En reglering av marknadsföringen på spel- och lotteriområdet bör enligt utredningen ingå som ett led i spelpolitiken och skulle enligt utredningen också i någon mån bidra till att stärka den svenska spelpolitikens överensstämmelse med EG-rätten.

Utredningen konstaterar att såväl spelmarknaden som formerna för marknadsföring utvecklas kontinuerligt och anser att en detaljreglering därför bör undvikas. Det är främst två modeller som enligt utredningen bör övervägas. Den ena innebär att man ställer upp villkor för marknadsföringen i samband med att tillstånd eller registrering meddelas, den andra att regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddelar i författning villkor för marknadsföring av spel och lotterier. I båda modellerna finns det enligt utredningen möjlighet att bedöma lämpligheten av att en viss spelform marknadsförs på visst sätt och i viss omfattning. Vidare bör det enligt utredningen finnas möjligheter att ställa som villkor att anordnaren upplyser om vinstmöjligheter, telefonnummer till stödlinjen och liknande.

Finansminister Anders Borg har den 29 november 2006 som svar på skriftlig fråga 2006/07:185 om utländska spelbolags annonsering i svenska medier anfört att frågan om utländska såväl som svenska spelanordnares marknadsföring och annonsering kommer att prövas i samband med beredningen av Lotteriutredningens betänkande. Utskottet som anser att denna beredning inte bör föregripas avstyrker motion So464 (mp) yrkande 48.

Direktiv till AB Svenska Spel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att regeringen bör införa direktiv för Svenska Spel rörande marknadsföring och information om skadeverkningar motsvarande de som Systembolaget har för sin verksamhet. Enligt utskottet har spelanordnarna redan vidtagit åtgärder rörande spelansvarsfrågor och dessutom bör inte regeringens beredning av Lotteriutredningens förslag föregripas.

Jämför reservation 4 (v).

Motionen

Vänsterpartiet anser i *motion Kr284* att Svenska Spel av regeringen ska ges direktiv som motsvarar de direktiv Systembolaget har för sin verksamhet. De bör enligt motionärerna innehålla krav på dels information om skadeverkningar, dels en etisk policy för marknadsföring (yrkande 9).

Utskottet

Beträffande frågan om information om skadeverkningar kan nämnas att information om spelansvar och telefonnummer till Statens folkhälsoinstituts (FHI) stödlinje för spelberoende alltid ska finnas tillgänglig där Svenska Spels och ATG:s produkter finns. Numret till stödlinjen ska också finnas på Svenska Spels och ATG:s lotter och spelkuponger. Dessutom ska det hos varje ombud sedan den 1 januari 2006 finnas en särskild folder om spelberoende.

Av Svenska Spels årsredovisning för 2005 framgår att Svenska Spel 2005 antog ett nytt program för ansvarsfullt spelande. Samma år utbildade Svenska Spel såväl sin egen personal som sina ombud och partner runtom i landet om den problematik som är kopplad till ett överdrivet spelande och om hur man kan förebygga ett sådant spelande.

När det gäller frågan om etisk policy för marknadsföring kan nämnas att regeringen inte har lämnat några generella riktlinjer eller direktiv för hur spelbolagen får marknadsföra sina produkter. Däremot villkorades Svenska Spels tillstånd att anordna och förmedla pokerspel på Internet bl.a. på så sätt att marknadsföring får ske endast i tidningar och på Internet. Även i Svenska Spels tillstånd att anordna kasinoverksamhet anges att Svenska Spel i sin marknadsföring av kasinoverksamheten ska ha en inriktning som svarar upp mot ett socialt ansvarstagande och som inte uppfattas som alltför påträngande. Svenska Spel har valt att i stort sett inte ha någon marknadsföring alls av kasinon. När det gäller värdeautomater förekommer ingen som helst marknadsföring.

Vidare kan nämnas att den svenska spelbranschen (Svenska Spel, ATG, Folkspel, Svebico, A-Lotterierna och IOGT-NTO Lotterierna) hösten 2002 enades om gemensamma etiska riktlinjer för marknadsföringen. Riktlinjerna innebär bl.a. att reklam varken får riktas till minderåriga eller uppmuntra till överdrivet spelande. Vidare anges att reklam inte får missbruka konsumenternas förtroende för spelbranschen och inte heller vilseleda konsumenterna. Information om spelrelaterade problem och om den hjälp som finns att få för drabbade och anhöriga ska finnas lättillgänglig för konsumenterna. Dessa riktlinjer kompletterades 2004 med tolkningar till varje punkt.

Som ovan angetts har Lotteriutredningen i sitt betänkande konstaterat att spelmarknadens produkter är mångskiftande och att det t.ex. kan finnas anledning att begränsa omfattningen och styra marknadsföringen av spel-

produkter med hög risk för spelproblem. Av den tidigare redovisningen framgår också att utredningens betänkande för närvarande bereds av regeringen.

Med hänsyn till den pågående beredningen av Lotteriutredningens betänkande och mot bakgrund av de åtgärder som spelanordnarna vidtagit, såväl beträffande information och utbildning runt spelberoende som beträffande olika begränsningar i fråga om marknadsföring avstyrker utskottet motion Kr284 (v) yrkande 9.

Åldersgräns vid spel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om en skärpning av kontrollen av åldersgränserna med hänvisning till att det är en fråga för Svenska Spel, ATG och Lotteriinspektionen att bedöma i vilken omfattning kontroller bör göras. Utskottet avstyrker vidare ett motionsförslag om att införa en åldersgräns för köp av samtliga typer av lotter och spel som innebär insatser med pengar med hänvisning till att kravet till stor del blivit tillgodosett.

Jämför reservation 5 (v, mp).

Motionen

Vänsterpartiet anför i *motion Kr284* att problemen med spelberoende är störst i de yngsta åldersgrupperna. Motionärerna anser mot denna bakgrund att det hos ATG:s och Svenska Spels ombud krävs en skärpning av kontrollen av åldersgränserna. I de fall ombuden bryter mot reglerna om kontroll ska enligt motionärerna tillstånden kunna dras in (yrkande 1).

I samma motion yrkande 2 anser Vänsterpartiet att regeringen bör utreda möjligheterna att införa en åldersgräns för köp av lotter och spel som innebär insatser om pengar och som i dag inte har någon åldersgräns.

Utskottet

Beträffande motionsyrkandet om bättre kontroll och tillsyn av spelombuden kan anföras att spelombuden enligt sitt avtal med Svenska Spel och ATG är skyldiga att kontrollera att bestämmelserna om åldersgräns efterföljs.

Svenska Spel kontrollerar att de egna ombuden följer satta åldersgränser genom att låta ett externt företag göra besök hos dem. Under 2005 genomfördes ”provköp” hos 1 286 ombud. Ombud som inte följer åldersgränserna stängs av för en period. Under 2005 utmynnade ”provköpen” i fem avstängningar. ATG har motsvarande ”provköp” hos sina ombud och arbetar aktivt med kontroller av åldersgränser.

Förutom att Svenska Spel och ATG kontrollerar ombuden åligger det Lotteriinspektionen, som central tillsynsmyndighet för lotterier i Sverige, att utöva tillsyn och kontroll. Av Lotteriinspektionens årsredovisning för 2006 kan utläsas att inspektionen detta år gjorde 740 kontroller hos ombud för Svenska Spel och ATG. Vid samtliga dessa inspektioner kontrollerades åldersgränser.

Finansminister Anders Borg har den 25 januari 2007 som svar på interpellation 2006/07:199 sagt följande om ålderskontrollen vid olika spel.

Det är givetvis viktigt att åldersgränserna följs. Svenska Spel är en egen juridisk person och sköter sin verksamhet självständigt. Jag har fullt förtroende för att bolagets styrelse och verkställande ledning ser till att ålderskontrollen hanteras på ett ansvarsfullt sätt.

Utskottet vill i likhet med motionärerna understryka vikten av att ålderskontroller genomförs, men som finansministern framhåller är det en fråga för Svenska Spel, ATG och Lotteriinspektionen att bedöma i vilken omfattning kontroller bör göras. Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet motion Kr284 (v) yrkande 1.

När det gäller motionsyrkandet om att införa åldersgräns för köp av de lotter och spel som i dag inte har någon åldersgräns kan noteras att Svenska Spel den 1 februari 2007 infört en åldersgräns för samtliga spel och lotter utom för s.k. skraplotter. Detta innebär att kravet på en åldersgräns till stor del har blivit tillgodosett varför motion Kr284 (v) yrkande 2 avstyrks.

Begränsade öppettider för spel på värdeautomater

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att införa begränsade öppettider på värdeautomater.

Jämför reservation 6 (v).

Motionen

I *motion Kr284* av Vänsterpartiet anføres att det enligt Statens folkhälsoinstitut finns forskning som visar att en stor del av problemspelet på värdeautomater sker på dagtid, när det är relativt folktomt på restaurangerna. Motionärerna anser därför att det bör införas begränsade öppettider på värdeautomaterna (yrkande 4).

Utskottet

Lotteriinspektionen har (i rapporten ”Effekter av Statens folkhälsoinstituts förslag till begränsningar för spel på värdeautomater”, 2005-02-21) angående öppettiderna framhållit att Sverige i ett internationellt perspektiv har ett regelverk som starkt begränsar tillgängligheten till värdeautomater. Vidare har inspektionen framhållit:

Öppettiderna för värdeautomaterna har efter FHI:s förslag till handlingsplan minskat så att de nu överensstämmer med serveringstillståndets tider. Mot bakgrund av att det inte heller finns något forskningsunderlag som visar att det är fler spelberoende som spelar på värdeautomaterna på dagen än på kvällen eller att andelen spelberoende skulle bli mindre vid mer begränsade öppettider samt då det finns en stor risk att den illegala automatspelsmarknaden kommer att öka är det i dag tveksamt om det föreligger någon anledning att ytterligare inskränka öppettiderna.

Vidare kan nämnas att Svenska Spel för att få sunda spelmiljöer i samband med spel på värdeautomater har sett till att det finns en rimlig proportion mellan restaurangernas och automaternas omsättning. Spelandet får enligt Svenska Spel inte ha en ekonomiskt dominerande roll i restaurangmiljön.

Enligt Folkhälsoinstitutet finns det inga svenska vetenskapliga belägg för att spelande på dagtid är mer vanligt förekommande bland personer med spelproblem, ej heller att spelande på dagtid kan förorsaka spelproblem. Utskottet ser därför ingen anledning att ytterligare inskränka öppettiderna. Motion Kr284 (v) yrkande 4 avstyrks.

Frivillig avstängning från olika typer av spel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att utvidga möjligheten till frivillig avstängning från olika typer av spel med hänvisning till de åtgärder som Svenska Spel och ATG vidtagit för att minska spelberoendet och till regeringens beredning av Lotteriutredningens betänkande.

Jämför reservation 7 (v).

Motionen

I *motion Kr284* yrkande 5 framhåller Vänsterpartiet att det är bra att spelare med problem frivilligt kan stängas av från spel. Detta går i dag när det gäller Casino Cosmopols kasinon och Svenska Spels Internettjänster. Motionärerna anser att liknande system bör införas hos ATG:s och

Svenska Spels ombud och när det gäller Jack Vegas- och Miss Vegas-automater. Eftersom det handlar om hantering av personuppgifter, vilket enligt motionärerna kan vara känsligt, bör frågan enligt dem utredas vidare.

Utskottet

De åtgärder som Svenska Spel och ATG vidtar för att minska problemspelet är bl.a. följande:

Som tidigare uppgivits om spels skadeverkningar ska information om spelansvar och telefonnumret till Statens folkhälsoinstituts stödlinje för spelberoende alltid finnas tillgängligt där Svenska Spels och ATG:s produkter finns. Numret till stödlinjen ska också finnas på Svenska Spels och ATG:s lotter och spelkuponger. Svenska Spel och ATG erbjuder utbildning kring spelansvar för ombuden. För nya ombud är det ett krav att de genomgår utbildningen. Under 2005 utbildade Svenska Spel och ATG ca 600 ombud. De fick lära sig att arbeta förebyggande mot spelberoende, och utbildningen inriktade sig framför allt på vikten av att inte sälja spel till minderåriga och att inte sälja spel på kredit.

Svenska Spel har enligt inhämtad uppgift inte för avsikt att vidga möjligheten för spelare att frivilligt stänga av sig från spel.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är viktigt att lyfta fram och ta spelberoendeproblematiken på allvar. Ett spelberoende drabbar ofta inte bara den enskilde spelaren utan även hela spelarens omgivning. Frågor om spelberoende togs också upp i Lotteriutredningens betänkande som nu bereds inom Regeringskansliet. Med hänsyn till de åtgärder som Svenska Spel och ATG vidtagit för att minska spelberoendet och till regeringens beredning av betänkandet avstyrker utskottet motion Kr284 (v) yrkande 5.

Lotteriinspektionens arbete rörande illegal spelverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsyrkande om att Lotteriinspektionen i större utsträckning bör inrikta sitt arbete på att förhindra illegalt spel med hänvisning till att frågorna prioriteras högt inom inspektionen.

Motionen

Ulla Löfgren och Jan-Evert Rådström (båda m) anser i *motion Kr248* att Lotteriinspektionen i högre utsträckning bör inrikta sitt arbete på att förhindra illegalt spel. Detta arbete får enligt motionärerna inte finansieras

genom att man tar ut onödiga avgifter från de spelbolag som är seriösa. Motionärerna efterlyser därför en utredning för att undersöka hur den illegala spelverksamheten på ett effektivare sätt kan bidra till Lotteriinspektionens finansiering (yrkande 2).

Utskottet

I regleringsbrevet för 2007 kan bl.a. utläsas att Lotteriinspektionen ska medverka till ett minskat utbud av illegal spel- och lotteriverksamhet.

Lotteriinspektionen har också det övergripande ansvaret för tillsynen och kontrollen av samtliga spel i landet och befogenhet att meddela förbud och vitesförelägganden när överträdelser har förekommit. Inspektionen har vidare ansvar för att andra berörda myndigheter får information om eventuella missförhållanden på spelmarknaden så att de kan ingripa. Polis- och åklagarmyndigheter har ett ansvar när det finns misstankar om brott.

Från 2002 har Lotteriinspektionen lagt stor kraft på frågan om otillåtet främjande av lotterier som anordnas i utlandet och där anordnaren saknar tillstånd att verka i Sverige. Inspektionen har under hösten 2006 också kartlagt olaglig pokerverksamhet och rörande dessa frågor samarbetat med polis och andra rättsvårdande myndigheter.

Av inspektionens årsredovisning för 2006 kan utläsas att inspektionen under detta år genomförde 747 kontroller av spelplatser med värdeautomater för att bl.a. undersöka om alla spelautomater hade tillstånd. Vidare kontrollerades 32 spelplatser som vid kontrolltillfället visade sig sakna tillstånd. På 4 av spelplatserna rapporterades om spel utan tillstånd. Dessutom genomförde inspektionen 740 kontroller hos Svenska Spels och ATG:s ombud. Vid samtliga tillfällen kontrollerades förekomsten av illegala spelautomater.

Av årsredovisningen framgår också att inspektionens arbete mot olaglig spelverksamhet under hösten 2006 inriktats på att finna former för samverkan med andra myndigheter.

Kulturutskottet lämnade i ett betänkande i oktober 2005 följande redovisning av en kartläggning av den illegala spelmarknaden (bet. 2005/06:KrU3):

Lotteriinspektionen kartlade i samråd med Rikspolisstyrelsen 2003 den svenska marknaden för automatspel och liknande spel som saknar tillstånd. Kartläggningen visade att antalet sådana spel kunde uppskattas till minst 3 000 stycken, vilka beräknades omsätta miljardbelopp. Resultatet av kartläggningen blev bl.a. att Rikspolisstyrelsen fick i uppdrag att till regeringen redovisa vilka åtgärder som vidtagits mot bakgrund av rapportens resultat. Det gjorde Rikspolisstyrelsen i sin årsredovisning för 2004 där det bl.a. sägs att omfattningen av polisens kartläggning av oreglerad automatspelsverksamhet varierar över landet och att ungefär hälften av polismyndigheterna redovisar att man gjort eller påbörjat en kartläggning. Vidare anförs att åtgärderna mot illegalt automatspel varierar över landet och kan förklaras av att den illegala spelverksamheten är mest utbredd i storstäderna.

Lotteriinspektionen har i sin ovannämnda rapport med förslag till begränsningar för spel på värdeautomater kommenterat den enkät som låg till grund för polisens redovisning och anför bl.a.: ”De flesta polismyndigheter har inte agerat i någon större utsträckning mot illegala spelautomater. Vid tillfällen då tillslag eller beslag gjorts har utredningen ofta lagts ner då man inte kunnat styrka brott. Det framgår inte av enkätsvaren huruvida ytterligare resurser kommer att läggas på området i framtiden.”

Enligt inhämtad uppgift finns det på en del platser i landet enskilda poliser som aktivt arbetar med frågor rörande illegala spelautomater, bl.a. på polismyndigheterna i Malmö, Örebro och Göteborg. Problemen med de illegala spelautomaterna är enligt Malmöpolisen bl.a. att den aktuella lagstiftningen är svårtillgänglig samt att den tekniska utvecklingen vad gäller spelautomaterna är väldigt snabb. För att komma till rätta med de illegala spelautomaterna behövs det enligt polisen en djupare och mer spridd kunskap bland de poliser som i sin verksamhet kommer i kontakt med illegala spelautomater. Ett stort problem är enligt polisen definitionen av begreppet spelautomater. Det ställs enligt polisen ut automater som ägarna hävdar är persondatorer men som enligt polisen är spelautomater som kräver tillstånd. Tingsrätten i Malmö har i ett antal domar under maj månad 2005 gått på polisens linje.

Polismyndigheten i Örebro län lät under tre månader två poliser arbeta med att komma till rätta med de illegala spelautomaterna. När de inledde arbetet kartlade de omfattningen och kom fram till att det fanns ca 200 illegala spelautomater i länet. Dessa är i dag borta och polisen har regelbundna uppföljningar för att kontrollera att spelautomaterna inte återkommer.

Enligt vad utskottet inhämtat från polismyndigheterna i Malmö och Örebro arbetar nu tre till fyra enskilda poliser aktivt med illegala spelautomater i Sverige. Det krävs enligt dessa myndigheter egentligen inte så mycket arbete för att nå resultat i den utsträckning som man gjort i Malmö och Örebro, utan vad som fordras är en nationell samordning och att polis och åklagare prioriterar frågor om illegalt spel på automater. Dessa frågor är fortfarande lågt prioriterade.

Ett problem för Lotteriinspektionen är enligt inspektionen att polisanmälningar som rör illegal spelverksamhet blir liggande hos polisen utan åtgärd under alltför lång tid, och att handläggningstiden i domstol är oacceptabelt lång när förbud som meddelats av inspektionen överklagas.

Utskottet konstaterar att det åligger Lotteriinspektionen att försöka minska utbudet av illegal spel- och lotteriverksamhet. Frågor om det illegala spelet är högt prioriterade inom inspektionen, men lågt prioriterade hos polis och åklagare.

Mot bakgrund av det anförda finner utskottet att det saknas anledning att tillgodose motionärernas önskemål om en annan inriktning av Lotteriinspektionens verksamhet när det gäller det illegala spelet. Än mindre finns det grund för att tillstyrka en utredning av det slag som motionärerna önskar. Motion Kr248 (m) yrkande 2 avstyrks.

Lagskärpning rörande illegal spelverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om en lagskärpning för att komma åt det illegala spelandet på Drottninggatan i centrala Stockholm. Utskottet ser ingen anledning att skärpa lagen för att komma åt denna typ av brottslighet. Det är snarare en fråga för polismyndigheten.

Jämför särskilt yttrande (s).

Motionen

Mitt i centrala Stockholm, i turistviolet på Drottninggatan, bedrivs i dagsljus enligt vad Johan Pehrson och Torkild Strandberg (båda fp) framhåller i *motion Kr289* varje dag ett illegalt spelande. Polisen har enligt motionärerna uppmärksammat detta och inlett ett samarbete med både handlare och väktare för att störa denna illegala verksamhet. Motionärerna anser att det även behövs en lagskärpning för att lättare kunna komma åt denna typ av brottslighet och föreslår därför att lotterilagen ses över.

Utskottet

Utskottet vill först nämna att den spelverksamhet som motionären tar upp i motionen kräver tillstånd. Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet olovligen anordnar lotteri, vari ingår vadhållning, döms till böter eller fängelse i högst sex månader. I ringa fall döms inte till ansvar. Är brottet grovt döms till fängelse i högst två år.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är högst otillfredsställande att det bedrivs illegal spelverksamhet på centrala gator i Stockholm. Samtidigt vill dock utskottet slå fast att detta i första hand är en fråga för polismyndigheten att komma till rätta med. Enligt utskottets uppfattning är nuvarande reglering tillräcklig, och det finns för närvarande därför inte anledning att skärpa lagen för att komma åt denna typ av brottslighet.

Frågor om illegalt spel är också ett av de områden som togs upp av den ovan nämnda Lotteriutredningen vars betänkande för närvarande bereds inom Regeringskansliet. I detta sammanhang finns enligt utskottets uppfattning anledning att även se över formerna för bekämpning av illegal spelverksamhet av nyss nämnt slag.

Utskottet avstyrker motion Kr289 (fp).

Hantering av speltillstånd

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att stoppa kravet på sprittillstånd för de restauranger som önskar erhålla s.k. kasinotillstånd.

Motionen

Ulla Löfgren och Jan-Evert Rådström (båda m) ifrågasätter i *motion Kr248* lämpligheten av att endast restauranger som har sprittillstånd kan erhålla speltillstånd, s.k. kasinotillstånd (yrkande 1).

Utskottet

Den som vill anordna restaurangkasinospel ska enligt lotterilagen (1994:1000) inneha tillstånd till servering av spritdrycker, vin eller starköl enligt alkohollagen.

Dock kan den som saknar sådant tillstånd ges rätt att anordna restaurangkasinospel om det kan antas att spelet utan olägenhet kan anordnas i samband med verksamheten. Undantaget syftar bl.a. på restaurangrörelser som av ideologiska skäl inte vill servera spritdrycker.

I förarbetena till lagen anges som skäl för att serveringstillstånd krävs att det i restauranger med sådant tillstånd förutsätts råda uppsikt och ordning (prop. 1972:128 s. 50).

Enligt utskottet är det självfallet viktigt att spelverksamheten sker i en miljö där verksamheten är under uppsikt och där ordning råder. För restauranger med serveringstillstånd har polismyndigheten redan gjort en lämplighetsprövning. Mot denna bakgrund anser utskottet att det saknas anledning att ändra den ordning som i dag gäller för att erhålla s.k. kasinotillstånd. Motion Kr248 (m) yrkande 1 avstyrks.

Kasinon

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att lägga ned de fyra statliga kasinona.

Jämför reservation 8 (v).

Motionen

Vänsterpartiet anser i *motion Kr284* att regeringen måste ta ansvar för den del av spelmarknaden som står under dess kontroll. De tilltagande spelproblemen vid kasinona, i form av spelmissbruk, penningtvätt, droger och prostitution, innebär enligt motionärerna att de statliga kasinona bör läggas ned (yrkande 6)

Utskottet

Utredningen, benämnd Kasinoutvärderingen, med uppgift att utvärdera kasinoverksamheten i Sverige lämnade i juni 2006 betänkandet Internationella kasinon i Sverige – en utvärdering (SOU 2006:64).

Finansminister Anders Borg har den 25 januari 2007 i sitt svar på interpellation 2006/07:199 om hur han vill ta itu med problematiken kring och i Casino Cosmopols verksamhet anfört bl.a. följande.

Enligt Kasinoutvärderingen kan etableringen av kasinona i sig knappast ha ökat spelberoendeproblemen. Utredningen anför dessutom att tillkomsten av de internationella kasinona endast haft en marginell inverkan på omfattningen av det illegala spelet. Det är inte självklart att det faktum att människor som begår brott har ett visst konsumtionsmönster gör att en viss verksamhet är suspekt. Det är inte tillräckligt. Man måste visa att de som driver den verksamheten har någon typ av brister i sin verksamhet. Då kan man hänvisa till Svenska Spel. Jag kan inte överpröva Svenska Spels verksamhet. Det är inte så en minister och ett departement fungerar. De har ett eget ansvar. De försöker ta det ansvaret, och vi försöker understryka för dem vikten av att de uppfyller de krav som ligger till grund för att vi ska få ha en reglerad spelmarknad och upprätthålla den spelpolitik vi har. Jag är övertygad om att de tar de här frågorna på mycket stort allvar. Jag kan inte som ansvarig minister säga att det här företaget, med den styrelse och den inriktning som det har och med den kontroll Lotteriinspektionen utför, har begått misstag. Vi ska naturligtvis följa detta noggrant.

Utskottet konstaterar att Lotteriinspektionen kontrollerar hur Casino Cosmopol följer de villkor som är uppsatta för de fyra kasinona. Av Lotteriinspektionens årsredovisning för 2006 kan utläsas att inspektionen sammanlagt under det året genomförde 237 tillsynsbesök och kontroller på kasinona och att dessa resulterade i endast en anmärkning som avsåg brister i hur kameraövervakningen fungerade på platsen.

Vidare kan noteras att Kasinoutvärderingens samlade bedömning av Casino Cosmopols efterlevnad av uppsatta villkor var att Casino Cosmopol på ett tillfredsställande sätt uppfyller villkoren.

Med hänvisning till vad finansministern anfört och vad som i övrigt framkommit om Casino Cosmopols verksamhet avstyrker utskottet motion Kr284 (v) yrkande 6.

Internetspel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att Svenska Spels tillstånd att bedriva poker på Internet bör dras in. Utskottet hänvisar till att regeringen har för avsikt att utvärdera verksamheten våren 2007.

Jämför reservation 9 (v).

Motion

Vänsterpartiet anser i *motion Kr284* att Svenska Spels tillstånd att bedriva poker på Internet bör dras in. Önskemålet grundas på att Internetpoker enligt motionärerna har just de egenskaper som brukar framhållas som extra riskabla för att någon ska utveckla ett spelberoende. Dessutom är enligt motionärerna risken stor att Svenska Spels Internetpoker legitimerar även det oreglerade spelandet på Internet (yrkande 8).

Utskottet

Bestämmelser om lotterier som anordnas för allmänheten regleras i lotterilagen. I 45 § lotterilagen anges att regeringen får meddela särskilt tillstånd att anordna lotterier i andra fall och annan ordning än som anges i lotterilagen.

Regeringen lämnade den 24 november 2005 ett särskilt tillstånd till AB Svenska Spel eller till ett av detta helägt dotterbolag att anordna och förmedla pokerspel över Internet fr.o.m. den 1 december 2005 t.o.m. den 31 december 2007. Tillståndet är förenat med särskilda villkor.

I budgetpropositionen för 2007 angav regeringen följande rörande Internetpoker (prop. 2006/07:1 utgiftsområde 2):

Internetpoker erbjuds i stor skala av kommersiella spelbolag som bedriver gränsöverskridande verksamhet. Dessa bolag riktar omfattande marknadsföringsåtgärder mot den svenska marknaden. Under de senaste åren har sådant spel således ökat mycket kraftigt. Mot denna bakgrund beslutade den tidigare regeringen den 24 november 2005 att lämna AB Svenska Spel tillstånd att anordna poker över Internet med förhoppningen att det växande spelintresset skulle kanaliseras till ett annat alternativ som i högre grad tog hänsyn till sociala skyddsintressen. Tillståndet är förenat med ett antal villkor i syfte att i största möjliga utsträckning motverka sociala skadeverkningar och underårigt spel. Avsikten är att utvärdera verksamheten våren 2007.

Utskottet, som anser att den av regeringen förutskickade utvärderingen bör avvaktas, avstyrker motion Kr284 (v) yrkande 8.

Vadslagning på hundar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att förbjuda vadslagning på hundar.

Jämför reservation 10 (v, mp).

Motion

Helena Leander (mp) anser i *motion MJ265* att totospel på hundar bör förbjudas. Med tanke på att det enligt motionären finns mycket pengar inom hundkapplöpningen är risken enligt henne stor att också oseriösa uppfödare lockas dit. Hon vill inte ha en utveckling i Sverige där hundarna sköts dåligt och avlivas när de inte längre håller måttet (yrkande 39).

Utskottet

Svenska Spel har anordnat vadslagning i samband med hundkapplöpning, s.k. Greyhound racing, mellan 2000 och 2005.

Den 12 september 2006 erhöll Svenska hundkapplöpningssportens centralförbund (SHCF) speltillstånd för att anordna sådan vadhållning. Tillståndet för de tre spel som omfattas av speltillståndet gäller ett år.

Lotteriinspektionen kontrollerar att vadhållningen i samband med en hundkapplöpning sköts på ett korrekt sätt men kontrollerar inte djurhållningen. Denna kontroll är i stället ett ansvar för Djurskyddsmyndigheten.

Enligt 17 § djurskyddslagen (1988:534) får djur inte tränas för eller användas vid tävling på sådant sätt att de utsätts för lidande. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får enligt samma paragraf meddela ytterligare föreskrifter om sådan användning av djur.

Vidare anges i 33 § djurskyddsförordningen (1988:539) att vid offentlig tävling med djur ska det finnas en veterinär som förordnats av Djurskyddsmyndigheten eller, om Djurskyddsmyndigheten bestämmer det, av länsstyrelsen. Veterinären ska före tävlingen besiktiga tävlingsområdet och de deltagande djuren. Om djur utsätts eller kan antas bli utsatt för skada eller annat lidande ska veterinären med omedelbar verkan helt eller delvis förbjuda tävlingen eller att ett visst djur deltar i tävlingen. Djurskyddsmyndigheten får enligt förordningen meddela närmare föreskrifter för veterinären.

Djurskyddsmyndigheten har utfärdat särskilda föreskrifter om träning och tävling med djur. I dessa regleras bl.a. närmare vilka skyldigheter den har som tränar eller tävlar med djur liksom den som arrangerar tävlingar med djur.

För att undvika oseriöst hundäggande har SHCF infört ett kompletterande regelverk. Enligt detta är alla hundägare personligen ansvariga för sina hundars välbefinnande tills de fyller tio år. Avlivning av hund accepteras enbart av veterinärmedicinska skäl. Samtliga hundar och aktiva hundägare ska finnas registrerade i centralförbundets register.

Enligt uppgifter som inhämtats från Djurskyddsmyndigheten har myndigheten inte fått några signaler från veterinärkontroller om att det skulle föreligga problem med djurhållningen i samband med hundkapplöpningar, snarare tvärtom. Dessutom är det enligt Djurskyddsmyndigheten sällsynt med skador på hundar i dessa sammanhang.

Det kan noteras att regeringen har för avsikt att avveckla Djurskyddsmyndigheten den 1 juli 2007, och avsikten är att verksamhetsområdet djurskydd därefter ska inordnas under Statens jordbruksverk.

Med hänsyn till det regelverk som omgärdar hundkapplöpningar med vadhållning och till vad utskottet anfört om Djurskyddsmyndighetens erfarenheter av verksamheten avstyrker utskottet motion MJ265 (mp) yrkande 39.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Reglerad spelmarknad, punkt 1 (s)

av Margareta Israelsson (s), Lars Wegendal (s), Anne Ludvigsson (s), Göran Persson i Simrishamn (s), Anneli Särnblad (s) och Leif Pettersson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om reglerad spelmarknad. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Kr222 och 2006/07:Kr327 yrkande 1 och avslår motionerna 2006/07:Kr284 yrkande 7, 2006/07:Kr286 yrkande 1, 2006/07:Kr292, 2006/07:Kr324, 2006/07:Kr327 yrkande 2 och 2006/07:MJ201 yrkande 3.

Ställningstagande

Intäkter från spel och lotterier har av tradition en stor betydelse för alla folkrörelser. Detta gäller inte minst för den svenska idrottsrörelsen som har dels inkomster från egna lotterier, dels stöd i form av pengar från Svenska Spel. Av detta stöd har framför allt den del som gått till den lokala barn- och ungdomsverksamheten ökat väsentligt, vilket varit viktigt för utvecklingen av den lokala idrottsverksamheten. Men även annan ungdomsverksamhet som får sitt stöd genom Ungdomsstyrelsen får medel från Svenska Spel och genom det vinstdelningssystem som beslutats av riksdagen.

Intäkterna bygger på systemet med en reglerad spelmarknad, förbehållen staten, hästsporten och folkrörelserna. I dag angrips denna reglering från flera håll, framför allt från internationella spelbolag vilkas utbud nu främst presenteras på Internet.

Om den nationella spelmarknaden skulle öppnas för privata internationella spelbolag, skulle följderna bli en markant minskning av de medel som i dag går till allmännyttiga aktiviteter, såsom socialt arbete, kultur och idrott. Statliga myndigheter kommer inte att kunna kompensera detta. Men det kommer också att innebära en ökad konkurrens på den svenska spelmarknaden. En ökad konkurrens som kommer att innebära en ökad marknadsföring och därigenom en påtagligt ökad risk för spelberoende. Den reglerade spel- och lotterimarknaden motiveras av socialt skyddshänsyn.

Det är därför angeläget att snarast se över möjligheterna att förbättra lotterilagen så att man kan komma åt de illegala Internetaktörerna och slå vakt om den reglerade spelmarknaden.

Med hänvisning till det anförda anser vi att riksdagen bör bifalla motionerna 2006/07:Kr222 (s) och 2006/07:Kr327 (s) yrkande 1 samt avslå motionerna 2006/07:Kr284 (v) yrkande 7, 2006/07:Kr286 (m) yrkande 1, 2006/07:Kr292 (s), 2006/07:Kr324 (m), 2006/07:Kr327 (s) yrkande 2 och 2006/07:MJ201 (m) yrkande 3.

2. Reglerad spelmarknad, punkt 1 (v)

av Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om reglerad spelmarknad. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Kr284 yrkande 7, bifaller delvis motionerna 2006/07:Kr222 och 2006/07:Kr327 yrkande 1 och avslår motionerna 2006/07:Kr286 yrkande 1, 2006/07:Kr292, 2006/07:Kr324, 2006/07:Kr327 yrkande 2 och 2006/07:MJ201 yrkande 3.

Ställningstagande

Det finns enligt Vänsterpartiets uppfattning starka skäl att behålla den reglerade spelmarknaden i Sverige. Dels möjliggör den en bättre kontroll av spelandet, vilket är en förutsättning för effektiva åtgärder mot spelberoende och överdrivet spelande, dels kan spelarnas förlorade pengar användas till ändamål som är nyttiga för samhället såsom t.ex. idrott och föreningsliv i stället för att hamna i privata intressenters fickor. Utländska spelföretag på Internet utgör i dag det största hotet mot den svenska reglerade spelmarknaden. Lagstiftningen är alltför svag för att stoppa dessa företags verksamhet i Sverige. En jämförelse kan göras med Danmark där det räcker med att utländska Internetspel är formulerade på danska för att de ska vara illegala. En utredning bör därför tillsättas för att se över vilka åtgärder som är möjliga för att begränsa det oreglerade spelandet på Internet.

Med hänvisning till det anförda anser jag att riksdagen bör bifalla motion 2006/07:Kr284 (v) yrkande 7, bifalla delvis motionerna 2006/07:Kr222 (s) och 2006/07:Kr327 (s) yrkande 1 samt avslå motionerna 2006/07:Kr286 (m) yrkande 1, 2006/07:Kr292 (s), 2006/07:Kr324 (m), 2006/07:Kr327 (s) yrkande 2 samt 2006/07:MJ201 (m) yrkande 3.

3. Annonsering och reklam för spel, punkt 2 (mp)

av Mikael Johansson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om annonsering och reklam. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So464 yrkande 48.

Ställningstagande

När det gäller reklam för spel finns det i dag ett förbud för icke-svenska spelanordnare att marknadsföra sina produkter i Sverige. Miljöpartiet de gröna anser att all reklam, annonsering och marknadsföring avseende spel om pengar bör förbjudas, dvs. även svenska spelanordnare bör omfattas av dagens förbud.

Med hänvisning till det anförda anser jag att riksdagen bör bifalla motion 2006/07:KrSo464 (mp) yrkande 48.

4. Direktiv till AB Svenska Spel, punkt 3 (v)

av Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om direktiv till AB Svenska Spel. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Kr284 yrkande 9.

Ställningstagande

Staten har ett stort ansvar för problemen med spelberoende då staten har spel som en inte oväsentlig inkomstkälla och dessutom står bakom den dominerande spelaktören på marknaden, AB Svenska Spel. Detta bolag saknar i dag direktiv, motsvarande Systembolagets, för hur informationen om de negativa skadeverkningar som spelandet innebär för den enskilde och samhället bör utformas. Det saknas också en policy för hur AB Svenska Spel ska utforma sin marknadsföring, vilken enligt Vänsterpartiets uppfattning är relativt aggressiv. Till exempel har man börjat dela ut gratislotter på tågstationer m.m. för att locka till sig nya kunder. De statliga kasinona hävdar att de fyller ett behov som redan finns. Frågan är då varför AB Svenska Spel satsar 1,5 miljoner kronor om dagen på att få folk att spela mer. Den ständiga närvaron av spel i det offentliga rummet upplevs av många spelmissbrukare som mycket jobbig. Vänsterpartiet anser därför att

AB Svenska Spel av regeringen ska få dels direktiv som motsvarar de direktiv Systembolaget har för sin verksamhet när det gäller information om skadeverkningar, dels en etisk policy för bolagets marknadsföring.

Med hänvisning till det anförda anser jag att riksdagen bör bifalla motion 2006/07:Kr284 (v) yrkande 9.

5. Åldersgräns vid spel, punkt 4 (v, mp)

av Siv Holma (v) och Mikael Johansson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åldersgräns vid spel. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Kr284 yrkande 2 och avslår motion 2006/07:Kr284 yrkande 1.

Ställningstagande

Barn och unga bör enligt vår uppfattning skyddas så långt det är möjligt från att utsättas för risken att bli spelberoende. I dag har inte alla spel en åldersgräns för köp. Detta är t.ex. fallet med trisslotter och bingolotter. Regeringen bör därför utreda möjligheten att införa en åldersgräns för sådana lotterier och spel om pengar som i dag inte har någon åldersgräns.

Med hänvisning till det anförda anser vi att riksdagen bör bifalla motion 2006/07:Kr284 (v) yrkande 2 och avslå motion 2006/07:Kr284 (v) yrkande 1.

6. Begränsade öppettider för spel på värdeautomater, punkt 5 (v)

av Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om begränsade öppettider för spel på värdeautomater. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Kr284 yrkande 4.

Ställningstagande

Enligt Statens folkhälsoinstitut finns det forskning som visar att en stor del av problemspelet på värdeautomater sker på dagtid när det är relativt folktomt på restauranger. Institutet menar därför att det bör övervägas om automaterna endast ska vara öppna på kvällstid. Den föregående reger-

ingen bekymrar sig i proposition 2002/03:93 Vissa frågor inom spelområdet m.m. för att en sådan begränsning skulle kunna leda till fler illegala automater. Vänsterpartiet anser att den farhågan i och för sig är befogad, men det är i första hand en fråga för polisen. Vänsterpartiet anser med hänvisning till det anförda att det bör införas begränsade öppettider för spel på värdeautomater.

Med hänvisning till det anförda anser jag att riksdagen bör bifalla motion 2006/07:Kr284 (v) yrkande 4.

7. Frivillig avstängning från olika typer av spel, punkt 6 (v) av Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om frivillig avstängning från olika typer av spel. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Kr284 yrkande 5.

Ställningstagande

Casino Cosmopol har ett program för frivillig avstängning från sina kasinon. Det innebär att en spelare som upplever sig ha problem med sitt spelande kan kontakta kasinot och begära att bli avstängd. Det finns olika varianter av avstängningar; antingen är de tidsbegränsade eller så gäller de på obegränsad tid. Casino Cosmopol menar att den här verksamheten fungerar utmärkt och att många med spelproblem upplever det som en stor lättnad att det finns en möjlighet till avstängning. Ett liknande system finns också på Svenska Spels Internettjänster.

Även om det finns anledning att vara lite skeptisk till Casino Cosmopols positiva omdömen om den egna verksamheten anser Vänsterpartiet att det är en god idé att spelare med problem frivilligt kan stängas av från spel. Ett liknande system som Casino Cosmopols borde enligt Vänsterpartiet kunna införas hos såväl ATG:s och Svenska Spels ombud som i fråga om Jack Vegas- och Miss Vegas-automater. I så fall skulle alla som spelar behöva legitimera sig. Härigenom skulle man motverka att minderåriga spelar samtidigt som de spelberoende ges möjlighet att frivilligt stängas av från i princip allt lagligt spelande i landet. Eftersom det handlar om hantering av personuppgifter, vilket kan vara känsligt, bör frågan enligt Vänsterpartiet utredas vidare.

Med hänvisning till det anförda anser jag att riksdagen bör bifalla motion 2006/07:Kr284 (v) yrkande 5.

8. Kasinon, punkt 10 (v)

av Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kasinon. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Kr284 yrkande 6.

Ställningstagande

Enligt Vänsterpartiet måste regeringen ta ansvar för den del av spelmarknaden som står under dess kontroll, bl.a. de statliga kasinona.

Enligt en folkhälsopolitisk rapport från 2005 har introduktionen av kasinot i Malmö lett till att andelen spelare med spelproblem ökat kraftigt. Vidare har länskriminalen i Stockholm visat i en kartläggning av brottslighet relaterad till Casino Cosmopol i Stockholm, att spelkasinona inte bara ger upphov till spelmissbruk, utan miljöerna lockar också till sig den undre världen med pengatvätt, droger och prostitution som följd.

Anständighetens gräns är enligt Vänsterpartiet passerad när det gäller kasinona och de statliga kasinona bör därför läggas ned.

Med hänvisning till det anförda anser jag att riksdagen bör bifalla motion 2006/07:Kr284 (v) yrkande 6.

9. Internetspel, punkt 11 (v)

av Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om Internetspel. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Kr284 yrkande 8.

Ställningstagande

Svenska Spel har fått tillstånd att bedriva poker på Internet. Vänsterpartiet anser att detta tillstånd bör dras in. Skälet härför är att Internetspoken har just de egenskaper som brukar framhållas som extra riskabla för att någon ska utveckla ett spelberoende. Dessutom anser Vänsterpartiet att risken är stor att Svenska Spels Internetspoken legitimerar även det oreglerade spelet på Internet.

Med hänvisning till det anförda anser jag att riksdagen bör bifalla motion 2006/07:Kr284 (v) yrkande 8.

10. Vadslagning på hundar, punkt 12 (v, mp)

av Siv Holma (v) och Mikael Johansson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om vadslagning på hundar. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ265 yrkande 39.

Ställningstagande

När totalisatorspel på hund infördes 1998 blev Greyhound racing ett begrepp, och den tidigare småskaliga och informella hundkapplöpningen förvandlades till kommersiell industri på samma sätt som trav och galopp.

När de stora pengarna kommit in i bilden är risken enligt vår uppfattning stor att också oseriösa uppfödare som håller hundarna endast för pengarnas skull lockas till hundkapplöpning. Hunden kan på grund av sitt låga inköpspris för ägaren lätt bli en slit- och slängvara, som sköts dåligt och avlivas när den inte längre håller måttet. Det är en utveckling vi absolut inte vill se i Sverige! Vi vill därför avskaffa totopspel på hundar.

Med hänvisning till det anförda anser vi att riksdagen bör bifalla motion 2006/07: MJ265 (mp) yrkande 39.

Särskilt yttrande

Lagskärpning rörande illegal spelverksamhet, punkt 8 (s)

Margareta Israelsson (s), Lars Wegendal (s), Anne Ludvigsson (s), Göran Persson i Simrishamn (s), Anneli Särnblad (s) och Leif Pettersson (s) anför:

Det är enligt vår uppfattning anmärkningsvärt att en mängd ligor tillåts utöva sin kriminella verksamhet mitt i centrala Stockholm och i andra större orter i landet. Genom illegala spel lurar dessa ligor många turister och andra förbipasserande på pengar, genom ett mycket utstuderat och olagligt spel. Vi anser emellertid att den nuvarande lagregleringen är tillräcklig men vill påtala att polisen i större utsträckning bör prioritera bekämpandet av denna typ av brott och kraftfullt agera mot dessa ligor och den verksamhet de bedriver.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006

2006/07:So464 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp):

48. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att annonsering och reklam för alla spel om pengar bör förbjudas.

2006/07:Kr222 av Hans Stenberg och Eva Sonidsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en förbättring av lotterilagen.

2006/07:Kr248 av Ulla Löfgren och Jan-Evert Rådström (båda m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hantering av speltillstånd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en rättvisare fördelning av Lotteriinspektionens finansiering.

2006/07:Kr284 av Eva Olofsson m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att i de fall man bryter mot reglerna om bl.a. ålderskontroll ska tillståndet för spel kunna dras in.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åldersgränser för spel och lotterier.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om begränsade öppettider i värdeautomater.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda hur ett program för frivillig avstängning ifrån spel skulle kunna utformas.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lägga ned de statliga kasinona.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning för att se vilka åtgärder som är möjliga för att begränsa det oreglerade spelandet på Internet.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tillståndet för AB Svenska Spel att bedriva Internetpoker ska dras in.

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om direktiv till AB Svenska Spel motsvarande direktiven till Systembolaget AB.

2006/07:Kr286 av Cecilia Widegren (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om spelmarknaden.

2006/07:Kr289 av Johan Pehrson och Torkild Strandberg (båda fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om illegalt spel på gatorna.

2006/07:Kr292 av Michael Hagberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om villkoren för trav- och galoppsporten.

2006/07:Kr324 av Christian Holm och Jan-Evert Rådström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om det statliga spelmonopolet.

2006/07:Kr327 av Tomas Eneroth (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att agera till försvar av den nationellt reglerade spelmarknaden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att inom EU verka för att spel- och lotteriverksamheter undantas i EU:s tjänstedirektiv.

2006/07:MJ201 av Cecilia Widegren (m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om likvärdiga konkurrensvillkor för samtliga aktörer på spelmarknaden.

2006/07:MJ265 av Helena Leander (mp):

39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om förbud mot totospel på hundar.